№ 97.
D. 23. Kwietnia.
PIĄTEK.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Wczoraj dopełnionym został obrzęd zaślubin JW. Hrabiego Hermana Potockiego z Hrabianką Mokronoską Córką ś: p: Jenerała Stani: Mokronoskiego i iego Małżonki z XX. Sanguszków. Slub dawał JX. *Szymonowicz* Wizytator, Probosz S. Krzyzki. —

Dnia 20 m. i r.b. zmarł w Warszawie Maciej *Łyszkiewicz* Sędzia Pokoiu, Powiatu Lubartowskiego z Wsi swej *Serniki* w Lubelskiem leżącej, tu do Warszawy dla poratowania zdrowia przybyły, Kawaler, a że zostawił maiątek, nikt zaś z krewnych tu w Warszawie nie znajduie się, więc tyle ile można na prędce iego biografją udzielamy. Że był Sędzią Pokoiu, iak wyżej i ostatnie dni życia na gospodarstwie wieiskiem w rzeczonej wsi Serniki strawił, dawniej zaś był Bankierem.

Podpisanemu przysłano z Zagranicy Obraz oryginalny *Tycjana* (la femme adultere) Amatorowie chcący go nabyć, widzieć mogą w Galerji Obrazów Pana *Sakiego*, przy ulicy Danielowiczowskiej w byłej Bibljotece Załuskich, gdzie razem o cenie tego Obrazu dowiedzieć się mogą. *Norblin.*

Wisła przybiera. D, 19 b: m: w południe było stopni ciepła 7. D, 20, 7. D, 21, 10. D, 22, 13. —

w *Wilnie* ustanowiony został czasowy Departament Sądu Głównego na sprawy Krymi-nalne i Sledztwienne. (z Kur: Lit:)

Dobra ziemskie *Busk* w Galicji w Cyrkule Złoczowskim, dziedziczne Hrabiego *Mira*, a szacowane 200,000 złotych reńskich, będą puszczone na Loterją.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

z *Paryża.*

Dzieniki Paryzkie są napełnione uwagami o sporach względem P. *Benjamina Konstant*, który iednak utrzyma się w izbie Deputowanych.— Także niektóre Dzienniki narzekaią że teraz gdy iuż od lat 10ciu władza Królewska w Francji iest przywróconą, a dotąd Sądy i Administracja rządowa odbywaią się podług praw rewolucyjnych. — w Jzbie Parów iuż podano pierwszy artykuł proiektu do prawa o siedmioletności Jzby Deputowanych. Podano także proiekt do prawa karzącego przestępstwa popełnione w Kościołach, oraz złośliwe psucie obrazów, wyobrażeń poświęconych i t. p.— w Jzbie Deputowanych zaczęto się zastanawiać nad interesami skarbowemi, w Budżecie na rok 1825 Ministrowie podali żądanie iż potrzeby Kraiu wymagaią summy 898,933,180 franków, dochody zaś są mniejsze o 557,203 fran: Minister wojny podał proiekt aby fundusz na pensje wysłużonym wojskowym był powiększony.

Na pierwszych Teatrach Paryzkich teraz 2 sztuki są w modzie, obiedwie są bardzo ganione, lecz zawsze na ich wystawieniu mnóstwo bywa Publiczności. Wielka Opera *Jpsyboe*, Poezja *Jona*, a Muzyka *Krejcera*; najwięcej

wniej zaymuią Dekoracje pędzla P. *Ciceri* które też są iedyną zaletą tegoż dzieła. Traiedja Joanna *Shore* iest ciągle przyjmowaną z szyderstwem, wybrał ią *Talma* na swój Benefis, z całej tej sztuki tylko iedno mieysce chwalą, iest to ieden wyraz *Vous fremirez!* to słowo *Talma* wymawia z taką mocą i wzruszeniem, że wszyscy spektarowie są przeięci nadzwyczajnem wrażeniem i zdaie się iż wchwili gdy to wymawia Artysta, drży cały Teatr; otóż to iedno słowo sprowadza licznych słuchaczów i iuż przyniosło dochodu 18,000 franków.—

z Hiszpanji.

Ministrowie często odbywaią narady, słychać że zastanawiano się nad wyrokiem ułatwiaiącym powrót Hiszpanów zbiegłych do obcych Kraiów. — w Toledo uwolniono 600 osób rozmaitego stanu, osadzonych w więzieniu za zdania Polityczne, iednak niektórzy ieszcze będą badani, a reszta musi się oddalić z tego miasta aby niezostali napastowani. — Znaczna część wojska Francuz: maiąca opuścić Madryt znowu otrzymała rozkaz pozostać w tej Stolicy, a to dla zabespieczenia spokojności.—Bandy łotrów w różnych częściach Hiszpanji ieszcze nie są rozproszone, owszem powiększaią się znacznie.—Sniegi w Hiszpanji spadły wznacznej ilości na począku Marca.— Królowi Hisz: w podróży do *Aranhuez* towarzyszą 2 Pułki piechoty i 2 pułki iazdy, tudzież 150 Gwardjaków z wojska Francuzkie: liczba zaś dworzan iest bardzo mała. Nikt tak z Hiszpanów iak i Cudzoziemców w czasie pobytu Króla wAranhuez niemoże tam przybyć bez oddzielnego paszportu.— Gdy Król wyieżdzał, spotkał Xiędza spieszącego z Oleiem S: do blizkiego zgonu człowieka. Król natychmiast wysiadł z poiazdu, wezwał Kapłana aby wśiadł do tegoż poiazdu, a Monarcha wziąwszy goreiącą gromnice szedł do mieszkania chorego, gdzie klęcząc był obecnym przy całym obrzędzie. Otaczaiący Króla Żołnierze z Gwardji, z siedli z Koni i szli za powozem. —

Aranhuez, pałac Królewski w Powiecie Teledo, na pół wyspie przy spływie rzek Tagu i Xarama. To miejsce Karól V Cesarz nabył od zakonu kawalerskiego S. Jakóba, a Syn iego Filip 11 założył pałac. Ten nie iest wielki ma atoli wiele piękności. Znajduią się tam wyborne malowidła i posągi, rzadkiej wielkości zwierzciadła zFabryki S. Jldefons; tudzież pokoj ieden z porcelany. Najpiękniejszą rzeczą są ogrody. Miasteczko Arahuez iest niedawno zbudowane, ale ma piękne domy. Droga prowadząca z Madrytu do Aranhuez zaczętą iest pod Ferdynandem VI na wzór dawnych rzymskich zrobiona, a każda mila kosztowała 3 miljony realów.

Od granic Tureckich.

Powszechne sprawia zadziwienie wiadomość, iż znaczny korpus wojska Tureckiego zebranego pod *Adryanopolem* otrzymał roskaz aby się zbliżył ku *Dunaiowi*, chociaż powszechnem było mniemaniem że wyruszy do *Tesalji* przeciw Grekom. — Zapewniaią że Flotta Turecka wypłynie na morze przed porownaniem dnia znocą. — O Baszy Egiptu ieszcze sprzeczne wieści rozchodzą się w *Stambule*. — Towarzystwo *Heterystow* iuż prawie iest zniszczone. Naczelnikiem tego Towarzystwa był *Teodor Nęgrys*, zamiarem iego było zaprowadzić rząd wojskowy, Senat Grecki z początku zwolna usiłował aby się ten związek rozchwiał, lecz teraz użyto surowych środków aby ustał zupełnie, co ma się przyczynić do dobra Grecji. — Potwierdza się o zdobyciu *Arty* przez Greków. —

z Niemiec.

w *Bruxelli* d. 8 b. m. J. K. M. Xiężna O-

ranji powiła Córkę, ogłoszono tę wiadomość przy 51 krotnych wystrzałach z dział. — o Wyieździe Cesarza Austrjackiego do Włoch ieszcze niema pewności, zdaie się że to zależeć będzie od okoliczności wschodnich. — D. 1 Maia r. b. w *Munich* otworzoną będzie nowa Szkoła *Praktyczno-Lekarska*.— w Kantonie *Ury* w Szwajcarji Kobieta 60letnia, wieśniaczka nieumieiąca czytać, nagle powzieła chęć uczenia się czytać, i obrała za nauczyciela swą 10 letnią Wnuczkę która lubo tak młoda przecież była tyle szczęśliwą iż swą iuż tak podeszłą Babunie, wprzeciągu dwóch miesięcy dokładnie wyuczyła czytać; to zdarzenie tameczni mieszkańce liczą między nadzwyczajne i zaszczyt okolicy przynoszące. — D. 1 b. m. w *Sztokolmie* cały Garnizon wystąpił dla pożegnania Królewicza następcy, który iako nowo mianowany Wice Król *Norwegji* wyieżdża na czas nieiaki do *Chrystjanji*. Dotychczasowy Poseł Austrjacki w Szwecji Hra: *Koloredo* ma otrzymać inne przeznaczenie, a na iego miejsce do Sztokolmu wróci Hra: *Wojna* który iuż po 2 kroć był Posłem Austrjackim przy Królach Szwedzkich. — Król Pruski wydał oddzielne przepisy urządzaiące stany prowincjonalne Xtwa Szlązkiego, Hrabstwa Glackiego, Luzacji i Saxonji Pruskiej. — w Jednem zmałych miasteczek nad reńskich ubogi Jntroligator oprawiaiąc starą Książkę, oderwał pargaminową kartkę będącą na okładcę, iego Córeczka wzieła tę kartkę i bawiła się nią przed domem, ażeto dziecko iest nader przyiemne, przeieżdzaiący Anglik zbliżył się do niego, postrzega ową kartkę, przegląda znadzwyczajnym zapałem, pyta o Ojca Dziewczynki, wpada do iego izby i prosi aby mu przedał ten pargamin; Jntroligator chętnie ofiaruie szpargał nieużyteczny nieżądaiąc żadnej zapłaty, lecz Anglik kładzie na stole 200 dukatów, i spieszno się oddala. Niewiadomo dotąd co to był za rękopism który tyle ucieszył Amatora starożytności, a nagle wzbogacił ubogiego rzemieśnika. — Sławny Poeta romantyczny Angielski Walter Skot, ofiarował do składki dla Greków 192,000 złp: w ogólności ieszcze w Angji ciągle zbieraią składki dla Greków. —w Pewnej stolicy niedawno usłyszano przerazliwy płacz, widzą właścicielkę pałacu wypadaiącą na ulicę z rozpuszczonemi włosami i wydaiącą ięki któreby zdołały wzruszyć do litości wnet skamieniałe serca „ ah zapewne żyć przestał Brat tej Pani, który od kilku dni iest chory ” tak każdy mówił... lecz nie Brat, oto zdechł *Azor* mopsik Pani Hrabiny, która tak została przerażoną tą niepowetowaną stratą iż nazawsze opuściła stolicę, aby niewidzieć miejsca wktórem utraciła tak drogi przedmiot! (Dziennik Mód) —

DONIESIENIA.

Dnia 26 Kwietnia i dni następnych r. b. o godzinie 10 rano w Warszawie przy ulicy Senatorskiej pod Nr 476 w domu Marywil zwanym w Sklepie pod Nr 2 pod filarami na przeciw Ratusza Głównego, 45 postawów Sukna zagranicznego rozmaitego koloru i gatunku, 21 Kopek stężowej Tureckiej Materji, $5\frac{1}{2}$ Kartów Jedwabiu i 3 Futra Słamowe przez publiczną licytacją za gotowe natychmiast płacić się maiące kurant pieniądze sprzedane będą. Jan Redlich Komor: Sądo.

Zgubione Papiery tyczące się Michała Chlebowicza, można odebrać w Drukarni Kurjera Warsz: — Tamże oddano znalezioną Pochew od Szpady, w srebro oprawnej. — Znaleziona przy Kościele Ewangelickim kokowa Tabakierka, znajduie się u Kwestarza tegoż Kościoła. — Zgubione 2 Klucze duże, można odebrać wDrukarni Kurjera.

Cwierć Losu do 3ej Klas: 25 Loterji Klas: Nr 22,350 przez omyłkę została zamienioną; wygrana iaka może paść na ten Nr, tylko temu zostanie wypłaconą który opłacił Klassę 1szą i 2gą. —

Sklep, 3 pokoie, 2e piwnic i wielka pakkamera, po P. Slinkierowej, tudzież mieszkanie składaiące się z 5ciu pokoi, iednej sali, z piwnicą, spiżarnią, kuchnią i przedpokoiem, razem lub częściami do naięcia, przy ulicy Krakowskie Przedmie: Nr 451, wiadomość na 2 piętrze u Rządcy tegoż domu.

Los pod Nr 5501 z 3 Klassy 25 Loterji Kla: mylnie wydanym został zamiast Nr 5505. Wygrana więc iaka na powyższe Nra paść może, prawym tylko właścicielom wypłaconą będzie

Wertheim.

Podaie się do Publicznej wiadomości iż Aukcja na Poiazdy, iako to: Spodow zupełnie ukończonych do dwóch Karet i 2ch Koczów, w Warszawie na Targu Muranów zwanym, w d, 23 Mca i r:b: o godzinie 3ciej za gotowe pieniądze płacąc natychmiast odbędzie się.

A. Tryllerowicz Komornik p. T.C.W.M.

Dwie ćwierci Losu pod Nmi 20,094, 20,096 do 3ciej Klassy 25tej Loterji Klassycznej zgubione zostały, oczem Kollektor iuż uwiadomionym został.

w Nrze 163 Gazety Warszawskiej Mca Paźdz: 1823 r. znajduie się opis owocu, Wyka Hiszpańska po Niemiecku (Spanische Wucke) po Łacinie (Astragalus baeticus) zwanego, który we wszystkiem, miejsce Kawy Ost Indyjskiej, zastąpić może, a który tak dobrze w kraiu naszem iak w Hiszpanji zkąd pochodzi, rośnie. Owoc ten zasiewa się wciągu miesiąca Maia, na dobrej ziemi ogrodowej lub na zmierzwionej roli; zbiór przypada w środku lub na końcu miesiąca Sierpnia, natenczas uschłe strączki należy zrywać, a w nich znajduiące się ziarna wyłuskiwać. Także względu dobra ogólnego, iako też wszczególności dla dobra każdego gospodarza, życzyćby należało, aby iaknajprędzej rozkrzewienie tak pożytecznego owocu w kraiu naszym nastąpiło, gdyż upowszechnienie tegoż owocu, nietylko kraiowi całemu, lecz każdemu właścicielowi grunta znaczne korzyści przyniesie. Na miernych gruntach, iedno ziarno wydało 500, na żyznej i dobrze uprawnej ziemi, iedno ziarno wydaie aż do tysiąca. Osoba kupuiąca takowe nasienie, otrzyma bezpłatnie opis obejmuiący sposób, siania chodowania i użycia tegoż owocu funt nasienia kosztuie zło: 18, dostać go można: w Warszawie w Handlu Walentego Schlosigera na Krakowskiem Przez: N. 395. w Łowiczu w Aptece na Rynku. w Piotrkowie w Aptece Schäffera. w Łęczycy w Aptece na Rynku. w Kaliszu w Handlu Bedlicha. w Ozorkowie w Aptece Weila. L. Gaertner.

☞ Wygodne i porządne mieszkanie, 5 Pokoiów na drugiem piętrze w domu Nro 473 Litt: C. przy ulicy Wierzbowej i Senatorskiej, do naięcia od S. Jana r. 1824.

Podpisany Kupiec z Frankfortu nad Menem mieszkaiący w Pałacu Lasockich pod Nr 20 przy Długiej ulicy sub N: 551, poleca się niniejszem Sza: Publiczności i donosi o nowym wynalazku Angielskich Piłek, służących do wytępienia nagniotków bez najmniejszego bolu. Osoba chcąca takową Piłkę kupić, raczy się udać do wyżej wspomnionego mieszkania.

Greub.

z 2go transportu brakuiących Nasion Ogrodowych, oraz Kwiatów prawdziwych Holenderskich teraz nadeszłych dostać można za cenę umiarkowaną w Handlu Korzennym Felixa Czułowskiego przy ulicy Freta pod Nro 267 naprzeciw Targu Nowego Miasta.

D: 19 b m. zginął Piesek mały, miesięcy 5 maiący. z rassy angielskich pokoiowych wyżełków, sierci białej, na grzbiecie łatka kasztanowata, uszki obadwa kasztanowate i kosmate, lewa strona łba około oka kasztanowata, ogon sposobem wyżłów ucięty; kto takowego znalazł niech będzie łaskaw odeszle do właściciela mieszkaiącego w pałacu Ordynackim Nr 2874 a dostanie iednego rubla srebr: nadgrody. —

Teatr. Benefis JP. *Aszpergera* odłożony do przyszłego *Piątku*,